

Informovaný souhlas pacienta(tky) s výkonem

Terapie radiojodem pro onemocnění štítné žlázy

Vážená paní, Vážený pane,

vzhledem k tomu, že jako svéprávný jedinec se podílíte významným způsobem na diagnostickém a léčebném postupu navrženém u Vaší osoby, máte nezadatelné právo být před Vaším rozhodnutím o těchto postupech podrobně informován(a).

Na základě Vašeho aktuálního zdravotního stavu Vám byla lékařem indikována terapie radiojodem pro onemocnění štítné žlázy.

Co je terapie radiojodem:

Podaný radioaktivní jód je vychytán ve štítné žláze. Radioaktivní záření vycházející z radiojodu štítnou žlázu ozáří a podle typu onemocnění štítné žlázy pak vede k očekávanému efektu.

Jaký je důvod (indikace) tohoto výkonu:

Indikací k této léčbě může být:

Onemocnění štítné žlázy nádorového původu – provádí se po chirurgickém odstranění nádoru a téměř celé štítné žlázy (její malá část se zpravidla ponechá, aby se operací nepoškodila příštítná tělíska). Následně se podá radiojod, který vnitřním ozářením (šetrně při minimálním ozáření okolních struktur na krku) odstraní zbytek funkční tkáně štítné žlázy. Pacient(ka) pak zůstává u nás doživotně sledován. Radiojod se může podat opakovaně, pokud se kdekoliv v těle zjistí nádorová tkáň, která je schopna akumulovat radiojod.

Hyperthyreóza (zvýšená činnost štítné žlázy) – terapie radiojodem je vedle léčby léky a operací další možností léčby tohoto onemocnění. Terapie bývá ordinována často při neúčinnosti operace či medikamentózní terapie (nebo nesnášení léků).

Funkční autonomie štítné žlázy (se zvýšenou činností štítné žlázy nebo i bez ní) – v tomto případě léčbu radiojodem doporučujeme v první řadě před dalšími již zmíněnými možnostmi.

Endokrinní orbitopatie (bolestivé postižení očí při hyperthyreóze) – provádí se po chirurgickém odstranění téměř celé štítné žlázy.

Léčba radiojodem za účelem zmenšení zvětšené štítné žlázy – v případě výrazného zvětšení štítné žlázy u starších pacientů, kde chirurgické řešení je velmi rizikové.

Nemožnost aplikace terapie radiojodem (kontraindikace):

- **Absolutní kontraindikace podání terapie radiojodem je těhotenství a kojení.**
- **Relativní kontraindikace je neschopnost udržet moč.**
- **Relativní kontraindikace u léčby radiojodem u nenádorových onemocnění je dále věk pod 30 let – v tomto případě mohou být výjimky, kdy jiná léčba není možná.**

Alternativy výkonu:

U onemocnění štítné žlázy nádorového původu (diferencovaný karcinom) je léčba radiojodem (vždy až po operaci) jediným správným postupem. V některých případech se doplňuje také zevní ozařování. U zvýšené činnosti štítné žlázy jsou alternativními postupy užívání léků (prakticky trvalé) nebo operace štítné žlázy.

Jaký je režim pacienta před výkonem:

Před plánovanou léčbou radiojodem se nesmí užívat jód v žádné formě, pacient(tka) nesmí podstoupit RTG vyšetření s jodovou kontrastní látkou, o vysazení léků před vyšetřením Vás poučí ošetřující lékař (nejčastěji endokrinolog).

Jaký je postup při provádění výkonu:

Jedná se o jednorázové podání radioaktivního roztoku radiojodu nebo kapsle radiojodu ústy a polknutí do žaludku. Množství radioaktivity je přesně vypočítáno a změřeno individuálně pro každého pacienta k dosažení nejlepšího léčebného efektu.

Jaké jsou možné komplikace a rizika:

Vedlejší účinky léčby se vyskytují v menším procentu případů a to výhradně u terapie většími dávkami radiojodu.

Akutní komplikace:

- otok a bolestivost v oblasti slinných žláz, přechodná ztráta chuti, zažívací obtíže (pocit na zvracení, bolesti v oblasti žaludeční, event. zvracení), minimální a přechodný pokles krevetvorby, bolest na krku v místě štítné žlázy, u mužů mírný a přechodný pokles tvorby spermií (u opakovaných terapií), u žen přechodné snížení funkce vaječníků (u opakovaných terapií).

Omezení vedlejších účinků léčby:

Během hospitalizace se doporučuje pít větší množství tekutin, časté močení, cucání např. kyselých bonbonů, v případě zažívacích potíží či bolestí na krku pak dle ordinace lékaře postačí běžné medikamenty.

Při léčbě nádorů štítné žlázy: Ženám v reprodukčním věku po podání léčebných aktivit radiojodu, které chtějí mít ještě děti, doporučujeme odložit těhotenství alespoň na 1 rok od podání terapie radiojodu. U mužů není vhodné, aby partnerka otěhotněla 6 měsíců po podání léčebné aktivity radiojodu. Přitom je potřeba užívat doporučovanou dávku hormonů štítné žlázy za pravidelných kontrol hladin hormonů.

Při léčbě zvýšené činnosti štítné žlázy: v menším počtu případů (10 – 20%) dochází po léčbě radiojodem ke snížení funkce štítné žlázy s nutností zpravidla trvalého užívání hormonů št. žlázy.

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:

Vzhledem k faktu, že radioaktivita se po podání léčby vylučuje z těla močí, stolicí, potem, ale i ve formě aerosolu ve vydechaném vzduchu, je potřeba dodržovat speciální režimová opatření.

Speciální režimová opatření za hospitalizace: Pacient zůstává v ústavním prádle, není dovoleno používat vlastní pyžama, spodní prádlo, noční košile, župany, ručníky, kapesníky. Pacient si přináší pouze vlastní hygienické potřeby. Tašky zůstávají v šatně ve skříňce. Jídlo a pití není omezeno, na pokoji mohou být knihy, časopisy, noviny i mobilní telefony. Buničina na smrkání se po použití vhadzuje do koše s víkem označeným trojúhelníkem (znakem radioaktivity).

V prostorách budovy je zákaz kouření!! Vzhledem k napojení kanalizace na jímky, které zadržují radioaktivitu, je nutné šetřit vodou dle instrukcí personálu. Návštěvy jsou povoleny jen se svolením lékaře a to ve vyhrazeném prostoru na ambulanci v přízemí kliniky, návštěvy nejsou povoleny osobám nezletilým a těhotným ženám!!

Po terapii radiojodem se každé ráno provádí měření zbytkové radioaktivity v těle pacienta a podle výsledku měření pacient buď nesmí opouštět pokoj, nebo při nižších hodnotách se smí pohybovat na oddělení a při ještě nižších může jít mimo budovu. Při nízké zbytkové radioaktivitě může být propuštěn domů.

Speciální režimová opatření po propuštění z nemocnice: Vzhledem k tomu, že malá část radioaktivity ještě zůstane ve Vašem těle a mohli byste tedy ozařovat osoby, s nimiž žijete ve společné domácnosti. Z uvedeného důvodu doporučujeme dodržet **po dobu 10 dnů následující pokyny:**

- nepohybovat se a nesesedět delší dobu v blízkosti jiných osob doma i v zaměstnání,
- vyhýbat se kontaktu s malými dětmi, nespát s nimi ve společné místnosti,
- omezit cesty prostředky MHD na minimum,
- nenavštěvovat místa, kde je shromážděno více osob (kino, divadlo ...),
- dodržovat osobní hygienu (vlastní hygienické prostředky).

Pokud jste plně neporozuměli textu, požádejte svého lékaře o vysvětlující nebo doplňující informace k dané problematice.

Identifikační údaje pacienta(tky):

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	
-----------	--	--------	--	--------	--	-----	--

Identifikační údaje zákonného zástupce, opatrovníka:

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	
-----------	--	--------	--	--------	--	-----	--

Plánovaný výkon:

Terapie radiojodem pro onemocnění štítné žlázy

Vysvětlující pohovor provedl:

identifikace a podpis lékaře

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu. Dále mi byly vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánovaného výkonu. Měl(a) jsem možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá, a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a). S provedením výše uvedeného výkonu souhlasím.

Bylo mi podáno vysvětlení, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších výkonů nutných k záchraně mého života nebo zdraví, budou tyto výkony provedeny.

Dále prohlašuji, že jsem pravdivě informoval(a) ošetřujícího lékaře o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech, o zdravotních službách poskytovaných jinými poskytovateli, o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb a nezatajil(a) jsem žádné okolnosti svého zdravotního stavu, které jsou překážkou v provedení výkonu či mohou být v jakékoli souvislosti se vznikem komplikací.

V Ostravě dne:

.....
podpis pacienta(tky), zákonného zástupce, opatrovníka